
Liturgie - tekstboekje

Cantatedienst

zondag Epifanie 7 januari 2024

“Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben”

(Cantate VI uit het Weihnachtsoratorium BWV 248)

Stilte

Welkom en mededelingen

Orgelspel: D. Buxtehude - Puer natus in Bethlehem BuxWV 217

De gemeente gaat staan

Votum en groet

Tekst van de zondag

De gemeente gaat weer zitten

Kyriegebed: lied 301K (I. Voorganger; II. Allen.)

I: Ky - ri - e e - lei - son. II: Ky - ri - e e - lei - son.
I: Chri - ste e - lei - son. II: Chri - ste e - lei - son.
I: Ky - ri - e e - lei - son. II: Ky - ri - e e - lei - son.

Martinikerk Franeker

Cantatecollectief "Ewiges Feuer"

o.l.v. Geke Bruining

Solisten: Agnes van Laar: sopraan.
Mieke Presly: alt
Gerben Houba: tenor.
Hans de Wolf: bas.
Martin Herz: tenor (evangelist)

Organist: Jochem Schuurman

Voorganger: ds. Han Dondorp

Zingen: Lied 898: 1, 3 en 4

1 Een vas - te burcht is on - ze God,
een wal die 't kwaad zal ke - ren;
zijn ster - ke arm houdt bui - ten schot
wie zich niet kan ver - we - ren.
De vorst van het kwaad,
de aarts - vij - and staat
ge - har - nast in 't veld;
in list en in ge - weld
kan geen hem e - ve - na - ren.

Al wordt de wereld ook een hel
en 't leven niets dan lijden,
wij vrezen niet, – Immanuël
zal stellig ons bevrijden.
Hoe satan ook woedt
en wat hij ook doet,
't is machtloos geweld, –
zijn vonnis is geveld.
Eén woord en hij moet vallen.

Gods heilig woord alleen houdt stand,
Gods waarheid zal ons staven.
Hij leidt ons en met milde hand
schenkt Hij zijn geestesgaven.
Al rooft de tiran
ons wat hij maar kan,
ons goed en ons bloed, –
laat hem zijn overmoed!
Gods rijk blijft ons behouden.

Lezing Matteus 2: 1-12

Zingen: Lied 468: 2, 3 en 4

2 Geef de ko - ning van uw le - ven
wat de ko - nin - gen Hem ge - ven,
breng uw schat - ten de ver - he - ven
in de stal ge - bo - ren Heer.

Laat uw loflied samenvallen
met het lied der heiligen allen,
dat de hemelen weerschallen
van die jubelende wijs.

Aan de Koning uitverkoren,
uit een maagd voor ons geboren
moet ons hele hart behoren
onze lof en eer en prijs.

Overdenking “Heer, als het kwaad rondgaat, wees ons nabij”

Uitvoering Cantate

(1) Koor

SATB, strijkers, hobo 1/2, trompet 1–3, timpani, continuo

Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben,
so gib, daß wir im festen Glauben
nach deiner Macht und Hilfe sehn!
Wir wollen dir allein vertrauen,
so können wir den scharfen Klauen
des Feindes unversehrt entgehn.

»Da berief Herodes die Weisen heimlich
und erlernet mit Fleiß von ihnen,
wenn der Stern erschienen wäre?
Und weiset sie gen Bethlehem und sprach:
(B) Zieheth hin und forschet fleißig nach dem
Kindlein,
und wenn ihrs findet, sagt mirs wieder,
daß ich auch komme und es anbete.«

(3) Recitatief (S)

sopraan, strijkers, continuo

Du Falscher, suche nur den Herrn zu fällen,
nimm alle falsche List,
dem Heiland nachzustellen;
der, dessen Kraft kein Mensch ermißt,
bleibt doch in sichrer Hand.
Dein Herz, dein falsches Herz ist schon,
nebst aller seiner List, des Höchsten Sohn,
den du zu stürzen suchst, sehr wohl bekannt.

(4) Aria (S)

sopraan, strijkers, hobo d'amore 1, continuo

Nur ein Wink von seinen Händen
stürzt ohnmächtger Menschen Macht.
Hier wird alle Kraft verlacht!
Spricht der Höchste nur ein Wort,
seiner Feinde Stolz zu enden,
o, so müssen sich sofort
Sterblicher Gedanken wenden.

(5) Recitatief (Evangelist)

tenor, continuo

»Als sie nun den König gehöret hatten,
zogen sie hin. Und siehe,
der Stern, den sie im Morgenlande gesehen hatten,
ging für ihnen hin, bis daß er kam und stand
oben über, da das Kindlein war.
Da sie den Stern sahen,
wurden sie hoch erfreuet

*Heer, als de trotse vijanden briesen,
geef dan dat wij in een vast geloof
uitzien naar uw macht en hulp!
Wij willen alleen op u vertrouwen,
dan kunnen wij aan de scherpe klauwen
van de vijand ongedeerd ontkomen.*

*Daarop riep Herodes de wijzen in het geheim
bij zich en hij wilde heel graag van hen weten
wanneer de ster was verschenen.
En hij stuurde hen naar Bethlehem en sprak:*

*Ga en doe nauwkeurig onderzoek naar het kindje,
en als jullie het vinden, kom het mij dan vertellen,
opdat ook ik erheen kan gaan om het te aanbidden.*

*O valserik, probeer jij maar de Heer te vernietigen,
gebruik maar alle valse listen
om de Heiland te vervolgen;
hij wiens kracht geen mens kan meten
blijft toch in veilige handen.
Jouw hart, jouw valse hart met al zijn listen
is bij de Zoon van de Allerhoogste,
die jij ten val wil brengen, heel goed bekend.*

*Slechts een wenk van zijn handen
breekt de macht van machteloze mensen.
Hier wordt alle kracht uitgelachen!
De Allerhoogste hoeft maar één woord te spreken
om een eind te maken aan de trots van zijn vijanden,
en o, onmiddellijk zullen
de gedachten van stervelingen veranderen.*

*Toen ze naar de koning hadden geluisterd,
gingen zij op weg. En zie,
de ster die ze in het oosten hadden gezien,
ging voor hen uit totdat hij stil bleef staan
boven de plaats waar het kindje was.
Toen ze de ster zagen,
verheugden zij zich zeer*

und gingen in das Haus
und funden das Kindlein mit Maria, seiner Mutter,
und fielen nieder und beteten es an
und täteten ihre Schätze auf
und schenkten ihm Gold, Weihrauch und Myrrhen.«

(6) Koraal

Ich steh an deiner Krippen hier,
o Jesulein, mein Leben;
ich komme, bring und schenke dir,
was du mir hast gegeben.
Nimm hin! es ist mein Geist und Sinn,
Herz, Seel und Mut, nimm alles hin,
und laß dirs wohlgefallen!

(7) Recitatief (Evangelist)

tenor, continuo

»Und Gott befahl ihnen im Traum,
daß sie sich nicht sollten wieder zu Herodes lenken,
und zogen durch einen andern Weg
wieder in ihr Land.«

(8) Recitatief (T)

tenor, hobo d'amore 1/2, continuo

So geht! Genug,
mein Schatz geht nicht von hier,
er bleibt da bei mir,
ich will ihn auch nicht von mir lassen.
Sein Arm wird mich aus Lieb
mit sanftmutsvollem Trieb
und größter Zärtlichkeit umfassen;
er soll mein Bräutigam verbleiben,
ich will ihm Brust und Herz verschreiben.
Ich weiß gewiß, er liebet mich,
mein Herz liebt ihn auch inniglich
und wird ihn ewig ehren.
Was könnte mich nun für ein Feind
bei solchem Glück versehen!
Du, Jesu, bist und bleibst mein Freund;
und werd ich ängstlich zu dir flehn:
Herr, hilf!, so laß mich Hülfe sehn!

(9) Aria (T)

tenor, hobo d'amore 1/2, continuo

Nun mögt ihr stolzen Feinde schrecken;
was könnt ihr mir für Furcht erwecken?
Mein Schatz, mein Hort ist hier bei mir.
Ihr mögt euch noch so grimmig stellen,
droht nur, mich ganz und gar zu fällen,
doch seht! mein Heiland wohnt hier.

*en ze gingen naar binnen
en vonden het kindje met Maria, zijn moeder,
en ze vielen neer en aanbaden het
en ze haalden hun kostbaarheden tevoorschijn
en schonken het goud, wierook en mirre.*

*Ik sta hier bij jouw kribbe
o Jezuskind, mijn leven;
ik kom je brengen en schenken
wat jij mij hebt gegeven.
Neem het aan, het zijn mijn geest en mijn denken,
mijn hart, ziel en gemoed, neem het allemaal
en laat het je behagen!*

*En God droeg hun in hun droom op
niet naar Herodes terug te gaan,
en zij reisden via een andere route
terug naar hun land.*

*Ga dan maar! Het is genoeg
dat mijn schat hier niet weggaat,
hij blijft bij mij
en ik wil hem ook niet loslaten.
Zijn armen zullen mij uit liefde
en met zachtmoedigheid
en grote tederheid omsluiten;
hij zal mijn bruidegom blijven,
aan hem wil ik mijn ziel en mijn hart wijden.
Ik ben er zeker van dat hij mij liefheeft,
mijn hart heeft hem ook innig lief
en zal hem eeuwig eren.
Welke vijand zou mij
in dit grote geluk kwaad kunnen doen!
U, Jezus, bent en blijft mijn vriend,
en als ik angstig smEEK:
Heer, help mij!, toon mij dan uw hulp!*

*Probeer mij maar bang te maken, trotse vijanden,
hoe zouden jullie angst in mij kunnen wekken?
Mijn schat, mijn toeverlaat is hier bij mij.
Hoe woedend jullie ook tekeer gaan,
en dreigen mij volkomen te vernietigen,
kijk toch: mijn Heiland woont hier.*

(10) Recitatief à 4 (S, A, T, B)

sopraan, alt, tenor, bas, continuo

Was will der Höllen Schrecken nun?
Was will uns Welt und Sünde tun,
da wir in Jesu Händen ruhn?

*Wat kan de verschrikking van de hel nu uitrichten,
wat kunnen wereld en zonde ons aandoen,
wij rusten immers in Jezus' handen?*

(11) Koraal

Nun seid ihr wohl gerochen
an eurer Feinde Schar,
denn Christus hat zerbrochen,
was euch zuwider war.
Tod, Teufel, Sünd und Hölle
sind ganz und gar geschwächt;
bei Gott hat seine Stelle
das menschliche Geschlecht.

*Nu is er wraak genomen
op de schare van jullie vijanden,
want Christus heeft verpletterd
wat tegen jullie was.
Dood, duivel, zonde en hel
zijn volkomen verzwakt;
het menselijk geslacht
heeft zijn plaats bij God.*

Gebeden, stil gebed, Onze Vader**Collecte****Orgelspel tijdens de collecte: Georg Böhm - Christum wir sollen loben schon***De gemeente gaat staan***Zingen: Lied 518: 1 en 6**

1 Hoe hel - der staat de mor-gen-ster,
en straalt mij te - gen van zo ver,
de luis - ter van mijn le - ven.
Kom tot mij, zoon van Da-vid, kom,
mijn ko-ning en mijn brui-de-gom,
mijn hart wil ik U ge - ven.
Lief-lijk,
vrien-delijk,
schoon en heer-lijk,
zo be-geer-lijk,
mild in 't ge-ven,
stra-lend, vor - ste - lijk ver - he - ven.

Laat al het vrolijke geluid,
van stemmen, van viool en fluit,
te zijner ere klinken.
Hij staat voor altijd aan mijn zij.
Mijn schone liefste is van mij,
in Hem wil ik verzinken.
Laat ons samen spelen zingen,
dansen springen voor den Here,
die de Koning is der ere.

Zegen met gezongen Amen

Orgel:

Gemeente:

A - men, a - men, a - men.

De gemeente gaat weer zitten voor het orgelspel

Orgelspel: J.S. Bach - Herr Christ, der ein'ge Gottessohn BWV 601

Hopelijk heeft u net als ons met enthousiasme genoten van deze Bach-cantatedienst. Hierin is het laatste deel van het Weihnachtsoratorium vertolkt.

Om deze bijzondere gebeurtenis mogelijk te maken en de onkosten te dekken, zal er één collecte gehouden worden. Uw vrijgevigheid is van onschatbare waarde en draagt bij aan het voortzetten van dergelijke culturele evenementen binnen onze gemeente.

Dit kan door een gift te doen tijdens de rondgangcollecte, of via deze QR-code:

Dank voor uw gift.